

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціономічної сфери

СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21 червня 2023 року*

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Соловейчук Олена Максимівна – секретар Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

Рецензенти:

Дарманська І. М. - доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету педагогічної освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Княжева А. І. - доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Сучасні методи та форми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2023. 96 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери.

Науковці та студенти висвітлюють питання щодо сучасних методів та форм організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

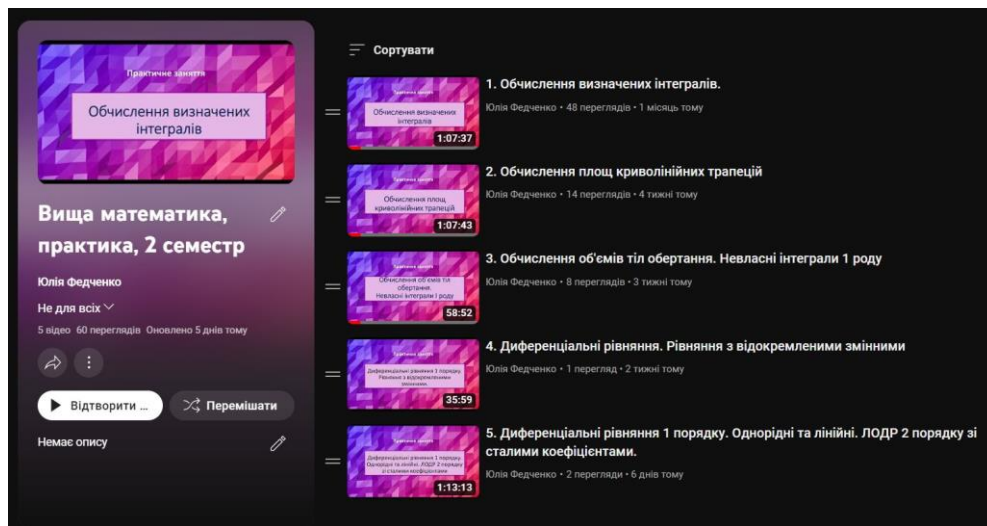

Рисунок 7. Список відтворення практичних занять

Через те що впровадження елементів дистанційного навчання в ОНТУ розпочато з 2014 року, то це дало можливість науково-педагогічному персоналу уникнути значного стресу при переході до повного викладання онлайн, оскільки на платформі Moodle працювали вже не перший рік, а викладачі отримали змогу зосередитися на пошуку додаткових ресурсів, які полегшують та покращують викладання в режимі онлайн.

КРУПЕНЯ Світлана Василівна

ФІЗИЧНА РЕКРЕАЦІЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВИТИ

Анотація. Сучасний метод організації фізичної рекреації в ЗВО базується на створенні рекреаційних програм для претендентів. Ці програми, як правило, засновані на наявній матеріально-технічній базі конкретного ЗВО, та активності та спрямованості основної діяльності претендентів.

Ключові слова: заклади вищої освіти, здобувачі, фізична рекреація, фізична культура, організація.

В окремих ЗВО є бази відпочинку в приміській зоні для проведення рекреаційних заходів, але ЗВО, які не мають подібних об'єктів, мають у своєму розпорядженні спортзали, спортмайданчики, басейни та оздоровчі центри. Облік наявних можливостей допомагає у розробці, комплектації та побудові програм фізичної рекреації [2].

Організація рекреаційних занять фізичною культурою здобувачів ЗВО до основ фізичної рекреації для відновлення працездатності та зняття втоми слід віднести такі положення:

- 1) побудова комплексної програми фізичної рекреації для формування, зміцнення та збереження здоров'я на всіх рівнях життя з урахуванням статі, віку, фізичної підготовленості та інших умов та обставин;
- 2) розробка валеологічних та рекреаційних заходів, спрямованих на відновлення здоров'я претендентів, їх соціального та професійного становища;
- 3) спільну творчу діяльність викладачів, претендентів, медичного персоналу, блоку живлення, деканатів та адміністрації ЗВО. Причому провідна

роль у цій справі відводиться викладачам та претендентам;

4) використання сучасних методів здоров'я формуючих технологій, адекватних кожному за претендента.

У процесі рекреаційних заходів претендентам необхідно враховувати:

1) розумне їх початок і безперервність заходів, що проводяться;

2) комплексний поетапний підхід, адекватний фізичному та психічному стану кожної людини;

3) безперервний зв'язок та єдність валеологічних, рекреаційних та реабілітаційних заходів із вторинною профілактикою захворювань;

4) соціальну спрямованість рекреаційних заходів та проведення методів лікарського контролю та самоконтролю;

5) повернення до місць постійного проживання фізично та психічно здоровими для подальшої побутової та трудової діяльності;

6) застосовувані засоби фізичної рекреації, до яких відносяться: медикаментозна корекція, фізичні вправи, рухові режими, природні фактори природи, масаж, механотерапія, трудотерапія, фізіотерапевтичний та психотерапевтичний вплив, фітотерапія, дієтотерапія, при дотриманні лікування. Не применшуючи значущості кожного із застосовуваних засобів у фізичній рекреації, все ж таки одними з основних є фізичні вправи та рухові режими;

7) призначення форм занять фізичними вправами, у тому числі слід виділити:

Ранкову гігієнічну гімнастику, лікувальну гімнастику, дозовану лікувальну ходьбу, теренкур, тренувальну ходьбу сходами, оздоровчий біг, дозоване плавання, веслування, ходьбу на лижах, їзду на велосипеді, прогулянки, за іншими мальовничими місцями тощо;

8) використання зазначених форм занять можна проводити індивідуальним, мало груповим (4-6 осіб) та груповим (12-15 осіб) методами.

У класифікації фізичної рекреації претендентів виділяють 5 форм, які різняться за часом у режимі дня (навчальний та поза навчальний), за регулярністю (регулярні та епізодичні), за спрямованістю (розвиток фізичних чи соціокультурних якостей), за видом управління (організовані та самодіяльні) та способу організації (групові та індивідуальні) (рис. 1).

Рис. 1. Класифікація форм фізичної рекреації здобувачів

Існує три основні аспекти специфіки життєдіяльності студентської молоді з використанням форм рекреаційно-оздоровчої спрямованості – вступна, основна та перехідна [1].

Вступна - передбачає підготовку організму до майбутнього дня, навчання, певної роботи, занять спортивною або іншою діяльністю за інтересами. Перехід організму від стану пробудження та повного спокою до стану активації різної спрямованості. Характерна риса вступної форми специфіки життєдіяльності студентської молоді з використанням видів рекреаційної спрямованості полягає в етапному переведенні організму зі стану спокою в стан фізичної та розумової активності з використанням гігієнічних засобів (підбадьорливої та тонізуючої спрямованості) і реабілітаційно-профілактичних методів, включають заняття фізичними вправами [3].

Основна форма - безпосередні заняття обраними видами рекреаційної діяльності (усіми доступними видами та типами рекреаційної діяльності, що описуються вище або представленими матеріально-технічною базою конкретного вишу) для відновлення працездатності та зняття втоми.

Перехідна форма специфіки життєдіяльності студентської молоді з використанням форм рекреаційної спрямованості включає заходи спрямовані на поступове зняття активності та переведення організму до спокійного стану для якнайшвидшого засинання, сюди відносяться гігієнічні засоби (заспокійливої та розслаблюючої спрямованості).

Список використаних джерел:

1. Андреева О. В., Благій О. Л. Система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців із фізичної рекреації. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*. 2015. № 3(31). С. 5–10.
2. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г. В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посібник. К. : Олімпійська література, 2010. 248 с.
3. Рекреація в способі життя студентської молоді. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*: зб. наукових праць / Малинський І. Й., Лаврентьев О. М., Сергієнко Ю. П., Чаплигін В. П., Тарангул Д. О.; за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Випуск 2 (122) 20. С. 95–100.

ЛЕНДЬЕЛ Мирослава Олександрівна

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ ЄВРОПЕЗАЦІЇ НА ПОЛІТИЧНУ КУЛЬТУРУ ЖИТЕЛІВ ПРИКОРДОННЯ

Поняття політичної культури, запроваджене у дослідницький обіг у 1960-х роках і потім дещо призабуте (під впливом інституційного погляду на сутність політики), "відродилося" через два десятиліття як результат процесу демократизації, що розпочався в країнах Південної Європи та Латинської Америки. Культурні чинники почали розглядатися як такі, що належать до переліку передумов успіху демократизації та консолідації демократичного режиму. Водночас було сформульовано припущення, що демократична політична культура є результатом, а не однією з причин формування демократичних інститутів. Згідно з класичним визначенням, цей феномен має три аспекти, або, точніше, форми орієнтації людини на політику - когнітивний, емоційний (афективний) та оціночний (Almond, Verba, 1980).

Про можливість виокремлення локальних (регіональних) політичних субкультур заговорили прихильники теорії політичної культури в останній чверті ХХ-го століття, і такі дослідження були проведені в США в рамках вивчення міської політики (Stone, 1993). Прихильники комунітаризму вважають, що в малих громадах можлива ситуація, коли "ті, хто керує, можуть